

Csík 25: óévzáró, jubileumi koncert a SYMA-ban

Írta: Abkarovits Endre, 2014-01-06

PolgART Fotó

2013-ban ünnepelte fennállásának 25. évfordulóját a **Csík Zenekar**. Az alapítók közül ugyan csak ketten vannak már az együttesben: *Csík János* primás és *Kunos Tamás* kontrás, de hamarosan csatlakozott hozzájuk *Majorosi Marianna* énekes, és a másik primás, az egri *Szabó Attila* is már a kilencvenes évek óta játszik az együttesben. A fiatalabbak (*Barcza Zsolt*, cimbalmos, *Makó Péter*, fúvós és *Bartók József*, nagybőgős) is már évek óta tagjai a zenekarnak.

A jubileumi évről fontos események emlékeztek meg. Könyv született az együttesről a televízióból ismert *Süveges Gergő* tollából, még hozzá igen élvezetes! Mivel magam is számos népzenezzsel készítettem már interjút, tudom, mennyire macerás műfaj ez akár egyetlen interjúalany esetében is. Ebben a könyvben viszont nem csak a zenekar valamennyi tagjával, hanem az összes valaha ott játszó taggal és a koncertjeik, lemezeik létrehozásában közreműködő fontosabb személyekkel is készült beszélgetés, még hozzá úgy, hogy mindenkit megkérdezett Süveges a zenekar összes tagjáról. Így a könyv végére az olvasóban egy

nagyon jó összkép alakul ki mind az egyénekről, mind az együttesről. Az interjúkötethez zenei melléklet is jár.

Egy másik érdekes megemlékezés az ősz folyamán kiadott dupla bakelit lemez. Ez merész vállalkozás, magam is kíváncsi vagyok rá, hogy mennyi fog elfogyni a nem éppen olcsó kiadványból. S nem csak az ára miatt, hanem mert a legtöbb embernek nincs már bakelit lemez lejátszására alkalmas gépe. Így még a Csík-rajongók közül is feltehetőleg sokan inkább erekyeként veszik meg. Pedig sok zenész esküszik rá, hogy a bakelit lemezek hangzását a CD-k sem érték utol. De hogy a Csíknak mi oka volt egy ilyen bakelit lemez elkészítésére, arra egyikük azon egyszerű választ adta:

„Olyan még nem volt!”.

A jubileum legnagyobb megemlékezése azonban az a koncertkörút volt, ami hónapok óta zajlik az ország különböző városaiban, s aminek betetőzése a *december 30-i* budapesti fellépés volt. Az együttes életében amúgy is hagyomány, hogy az óévet egy koncerttel zárják, mely után megünneplik *Csík János* születés- és névnapját, de ezúttal ez még a 25. évfordulóval is párosult.

PolgART Fotó

A Csík sokáig „csak” hagyományos népzenei játszott. Elsősorban *Szabó Attilának* köszönhető, hogy pár éve megkezdődött a rockzenének a népzeneiélével történő párosítása olyan módon, hogy Quimby, Kispál és a Borz, Presser Gábor stb. dalokba népzenei elemeket vittek be és népzenei

hangszereken játszottak. Az érintett eredeti előadók (Kiss Tibor, Lovasi András, Presser Gábor stb.) maguk is szívesen részt vettek ezeken a koncerteken, s az se zavarta őket, ha egyik-másik daluk így még népszerűbb lett, mint az eredeti verzió. Kiss Tibor „*Most múlik pontosan*” című dala *Majorosi Marianna* énekével már több mint 11 millió látogatót vonzott a YouTube-on, ami szinte hihetetlen egy nem világnyelven előadott, de világzeneinek nevezhető szám esetében.

A jubileumi koncertre a *SYMA Rendezvényközpontban* került sor, s a jegyek már hetekkel korábban elfogytak. Néhány éve még nehéz lett volna elképzelni, hogy egy ekkora tömeg látogassa meg egy alapvetően népzenei együttes koncertjét, ilyesmit legfeljebb neves rockzenekarok esetében lehetett látni. A nézőtéren mindenféle korosztály képviselve volt; gyerekektől nyugdíjasokig, de a legtöbben a fiatalok és középkorúak lehettek.

Az indítást maga *Csík János* adta meg: látványos fénytechnika közepette egy szál énekhangján adta elő az első számot, ami bátorságra vall, hiszen általában az énekesek hangjának is némi „bemelegítésre” van szüksége. A műsor első felében az autentikus népzene dominált. Az első nagy ovációt *Szabó Attila* kalotaszegi száma aratta. Utána sorra következtek az újabb és újabb csúcspontok. Az egykori zenekari tag, ma már inkább jazz muzsikusként ismert Dresch Mihály a műsor elején magyarszováti, a vége felé moldvai furulyamuzsikával kápráztatta el a hallgatóságot. Bihari román zenére Fitos Dezső táncosai mutattak be fergeteges táncokat. Születésnapjukat a Kaláka által megzenésített József Attila verssel ünnepelték a Csík tagjai.

Egy ideje már hiányoltam, hogy korábbi számaikat viszonylag ritkábban játsszák, most viszont elhangzott első CD-jük címadó száma, a „*Boldog, szomorú dal*”, ez a gyönyörűséges menyasszonykísérő Majorosi Marianna csodálatos előadásában. Megemlékeztek az év folyamán elhunyt első városi táncosról, Halmos Béláról is, zenével és vetített képen, ami szép gesztus volt, hiszen szinte minden, a korai korszakban indult prímás az ő „köpenyege alól” indult.

PolgART Fotó

Berecz András mind mesemondóként, mind népdalénekesként emlékezetes pontja volt a műsornak. Aztán jöttek sorra a rockzenéből „átigazoltak”. Ferenczi György ismét fantasztikus szájharmonika szólóival kápráztatta el a közönséget. Kispáléktól ezúttal nem csak Lovasi András volt jelen, hanem a teljes együttes. Sőt, ahogy arra talán első ízben került sor, feldolgoztak egy Csík-számot, a *Be sok eső, be sok sárt*.

A koncert nagyon jól bizonyította a különböző zenei műfajok közötti átjárhatóságot minden irányban. S bár gyakran támadják az autentikus népzene azon ortodox hívei őket, akik a népzene felhígítását látják tevékenységükben, letagadhatatlan, hogy sok fiatal talán soha nem kapott volna népzenei élményt, ha nem csinálják ezeket a feldolgozásokat. Ennek egyik legszebb példája volt Presser Gábor *Te majd kézen fogsz és hazavezetsz* című dala, ahol úgy megy át egymásba a nép- és popzene, hogy aki nem ismerte eddig a bonchidai forgatóst, talán észre se veszi, hogy az nem az eredeti Presser-dal része.

A műsor végén aztán újra visszakanyarodtak a népzenehez, de természetesen nem maradhatott el a „*Most múlik pontosan*” sem.

A Csík szekere mostanában annyira fut, hogy szinte már nincs magára valamit adó tévé műsor nélkülük. Óhatatlanul felvetődik a kérdés, hogyan lehet ezt a népszerűséget megtartani, esetleg fokozni. Süveges Gergő könyvében többen a saját szerzeményekben látják ennek zálogát. Még ha erre rá is szánják magukat, vigyázni kellene, nehogy teljesen abba az

irányba menjenek el, mint a Ghymes, akik szintén táncchízi zenekarként indultak, de ma már kizárólag saját szerzeményeiket játsszák. Szerintem a jövőben is meg kell tartani a megfelelő arányú egyensúlyt az autentikus népzene, a feldolgozások és esetleg a saját számok között.

(Fotók: [PolgART Fotó](#) szíves engedélyével, további képek: [itt](#))